

Téma letošní Noci vědců 2023 je známé, vše zahalí Tajemství

6.3.2023 - Jitka Jitřenka Navrátilová | Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Zapojí se do ní opět několik desítek univerzit a dalších vědeckých a vzdělávacích institucí. Téma, které se prolíná celým večerem a ovlivní programové aktivity vědců a vědkyň, čerstvě zveřejnili organizátoři akce. Kouzlo letošní Noci vědců spočívá v jejím Tajemství.

Vědeckopopularizační akce Noc vědců se letos koná o týden později, než jak tomu bývá obvykle – organizátoři se pro to rozhodli z důvodu svátečního Dne české státnosti, který připadne na čtvrtek a pro spoustu z nás bude znamenat příležitost prodlouženého víkendu daleko od domova. Univerzity a další vzdělávací instituce se proto letos po západu slunce návštěvníkům otevrou až v pátek 6. října.

Poodhalte tajemství vědeckými metodami

Téma Noci vědců je každý rok nové, originální a zásadní pro celou akci. V letošním roce prolne všechny aktivity tematika Tajemství. *„Jako tajemná, nedostižná a komplikovaná totiž na někoho může věda působit. Právě proto je tady ale Noc vědců, aby pootevřela dveře míst, kde ke vědě, ve všech jejich rozmanitých podobách, dochází. A kdy jindy se prozrazují opravdová tajemství, než po soumraku?“* uvádí manažerka národního koordinátora Jitřenka Navrátilová.

Ještě před stovkami let byly mnohé procesy a jevy nejen v přírodě, ale i ve společnosti, zahaleny rouškou tajemství. Pohyby vesmírných těles, ukládání energie, šíření nemocí i jejich léčba, motivace a chování jak jednotlivců, tak celých společností – to a mnohem více bylo po staletí považováno za nerozluštitelné záhady. A přestože věda v průběhu mnoha let tajemství usilovně poodhalovala, popisovala a vysvětlovala, vystávaly a vystávají před ní stále nové, komplexnější a složitější otázky. *„Noc vědců je skvělou příležitostí, jak hravě a interaktivně nakouknout pod pokličku takových tajemství napříč všemi přírodovědnými, společenskovědními, uměleckými nebo technickými obory,“* dodává Navrátilová.

Do akce se zapojí kromě univerzit i další instituce

Do pořádání Noci vědců se kromě univerzit a desítek vědeckých institucí nově zapojí také menší organizace. Účastnit se tak letos budou některá nová gymnázia, pracoviště Akademie věd ČR nebo třeba knihovny. *„Konkrétně můžeme zmínit například Ústav molekulární genetiky, Tyfloservis nebo Gymnázium Jihlava. Rádi navážeme spolupráci také s dalšími institucemi – ty se nám mohou hlásit až do konce dubna. Přihláška je dostupná na webu Noci vědců,“* uvádí za ostravský koordináční tým mluvčí VŠB-TUO Petra Halíková. *„Noc vědců není rozhodně záležitost jen velkých měst a univerzit. Již šestým rokem se popularizační akce bude konat v desetitisícovém Humpolci. Za ty roky se díky zdejším organizátorům ze ZŠ Hradská stala Noc vědců velmi populární. Ta energie a popularizační dosah je opravdu motivující, právě proto jsme rádi, že letos nově přiložíme ruku k dílu i my,“* dodává ředitelka Městského kulturního a informačního střediska v Humpolci Vendula Marešová.

Český Vševěd 2023

Noc vědců doprovodí i letos soutěž popularizátorů vědy Český VŠEVĚD, jejíž cílem je předat divákům nejen nadšení pro vědu, ale srozumitelnou formou i kus vědění samotného. Soutěž naváže na svou loňskou premiéru, kdy zvítězila bioložka Eva Bílková z Ostravské univerzity zabývající se netradičním tématem – vázkám. Právě díky úspěchu Bílkové se finále Českého Vševěda 2023 přesune

do jejího domácího prostředí. „Finálový večer se bude konat 6. prosince v moderním City Campusu Ostravské univerzity, konkrétně v komorním sále pro více než 200 osob. Jeho akustické vlastnosti jej řadí mezi absolutně nejlepší v republice – bude tak jen na soutěžících, jak špičkových zvukových podmínek využijí ve svých vystoupeních,“ představuje vedoucí Centra marketingu, komunikace a popularizace Ostravské univerzity Adam Soustružník. Všichni popularizátoři a popularizátorky vědy se mohou do soutěže hlásit do konce měsíce dubna – podrobnosti naleznou na webu Noci vědců.

O Noci vědců

Noc vědců zastřešuje už popáté jako národní koordinátor seskupení dvou ostravských univerzit (Ostravská univerzita a VŠB – Technická univerzita Ostrava). Do akce se dále zapojuje přes 20 univerzit a přes 40 vědeckých institucí, science center hvězdáren a dalších. Koná se na více než 100 místech v celé České republice.

Noc vědců jako taková vznikla z podnětu Evropské komise v roce 2005 a jejím posláním je ukázat lidem, že věda není nudná, ale naopak je studnicí zajímavostí a fascinujících úkazů. Jeden den v roce jsou na stovkách míst v Evropě ve večerních a nočních hodinách zpřístupněny univerzity, vědecká a výzkumná pracoviště, science centra a další organizace, ve kterých se zdarma konají komentované prohlídky, populárně vzdělávací přednášky, workshopy, experimenty, vědecké show, hudební vystoupení a podobně. Cílem Noci vědců je bořit mýty o vědcích a vědkyních jako lidech zavřených v laboratořích a ukázat nejširší veřejnosti, že vědci jsou „obyčejní lidé“, kteří dělají práci přínosnou pro každého z nás, dokážou ji poutavě představit, ale také se dovedou bavit.

<https://www.vsb.cz/magazin/cs/detail-novinky?reportId=45018>